

Aaibaar, venijnig en stijlvol

Travestie als theatrale uitingsvorm *
 Waarom Dolly geen boa's draagt

Haarlem * In het 25ste levensjaar van Dolly Bellefleur zou een Olifant natuurlijk een prachtcadeau zijn. Je ziet het alter ego van cabaretier en tekstdichter Ruud Douma al een beschaafd vreugdesprongetje maken met haar ranke benen.

Dolly Bellefleur is geboren in het Anthony Theater, een theater op de Wallen in Amsterdam. Het voelde als een thuiskomst, vertelt geestelijk vader Ruud Douma. „Een vriendin van mij was er vrijwilliger. Ze zei: Daar moet je echt eens gaan kijken. Het was een warm bad. Een beetje Berlijnse sfeer uit de jaren dertig en tot de nok volgestouwd met prullaria, kitsch en zo'n vijftig stoelen. Eigenaar Onno van Dijk zei: Wil je hier niet eens iets doen? Eén keer in het jaar hebben we een travestieshow. Zou je die als ladyspeaker aan elkaar willen praten? Ik wist hoe leuk het is om op te treden. In mijn geboorteplaats Huizen zat ik in het christelijk jeugdkoor De Zenderjes totdat ik de baard in de keel kreeg. Als jongenssopraan zong ik zwaar christelijk repertoire. Veel in de kerk natuurlijk. Optreden was me dus wel bekend, alleen in een wat minder flamboyante setting.” Als organisator en presentator stelde Ruud Douma een soort revue samen die ze als Dolly Bellefleur aan elkaar praatte. „Pas in het tweede jaar schreef ik ook zelf liedteksten en ging zingen als Dolly Bellefleur.

Ruud Douma:

'Dolly is een kunstwerk dat ik al 24 jaar aan het bouwen ben'

Als ik er op terugkijk: nu denk ik veel meer na over mijn performance. Ik sprong zonder vangnet in het diepe. Ik haalde de kleding nog lukraak uit tweedehands winkels. Al snel ontwikkelde ik samen met een couturier een kledingstijl, die moest afwijken van wat mensen verwachten bij travestietheater. Geen boa's en pailletten of soepjurken. Ik wilde met uitzinnige couture en coiffure een eigen beeldtaal creëren. Net als koningin Beatrix of mijn stijliconen Audrey Hepburn en Jacky Kennedy. Daar zit ook een totaalconcept achter waaraan een leven lang is gewerkt. Het moet allemaal in een bepaalde lijn passen. Wat voor soort lijn ik wil neerzetten met Dolly Bellefleur? Ik vind het heel belangrijk dat ze sophisticated is en afreken met clichés. Maar het moet ook weer niet te tuttig zijn. Ze moet heel aaibaar zijn maar ook af en toe venijnig uit de hoek komen. Ik wil me niet profileren als een bitch. Dat is te eendimensionaal. Het blijft altijd een beetje aftasten.”

De beginjaren van Dolly Bellefleur

Ruud Douma en alter ego Dolly Bellefleur, beiden genomineerd voor de Olifant.

FOTO ANTONIA HRASTAR

waren soms moeilijk. Zonder zwaar te willen klinken, neemt Ruud Douma het woord kruistocht in de mond. „De eerste tien jaar moest ik ontzettend tegen vooroordelen vechten, zelfs op cabaretfestivals die ik presenteerde. Dan zag ik die cabaretiers denken: wat doet zo'n man in een jurk nou hier? Binnen het theatercircuit, waar je het niet zou verwachten, kreeg ik in het begin

vreemd genoeg de meeste weerstand. Dat is na decennia gelukkig totaal veranderd. Ik word nu gezien als een volwaardige collega die alleen, net als een schilder kiest voor verf, gekozen heeft voor travestie als theatrale uitingsvorm. Als Paul Haenen, Arjen Ederveen of Van Kooten en De Bie vrouwenpetjes spelen, wordt er nooit over travestie gesproken. Bij mij wel. Aan de andere kant kan ik het wel weer begrijpen omdat ik alleen maar die ene vrouwenrol speel. Daar kennen mensen me van. Dat is soms verwarrend. Dolly is wel blijvend. Het is een kunstwerk dat ik al 24 jaar aan het bouwen ben.”

Ruud Douma wil met Dolly mensen creatief prikkelen en uitdagen. „Qua inhoud speel ik in op de actualiteit. Het komt daarbij vaak uit op de thema's discriminatie, racisme en homohaar. Maar dat wil ik dan wel qua vorm op een uitdagende manier aanpakken. Zoals met de webcomic getiteld Made in Dolland die tijdens de Stripdagen werd genomineerd voor de Comic Award 2012.” Douma zoekt de uitdaging ook in de locaties waar hij optreedt. Zoals bij het tienjarig bestaan van Dolly, dat hij vierde bij de carnavalsvereniging in - of all places - Hippolytushoef. „Het was een ontzettend unieke ervaring. Er deden allemaal best wel stoere mannen mee aan een Dolly

look-lijke verkiezing. Ze hadden er heel veel tijd, geld en energie aan besteed. Het bijzondere was ook dat hun vrouwen die heteromannen hadden geschminkt. Maar ze droegen onder hun rokjes wel gewoon leren kistjes van maat 47.”

Ruud Douma is al 10 jaar secretaris van Stichting Bilderdijk Haarlem. Met partner George Moormann, de eerste stadsdichter van Haarlem, is hij medeorganisator van vele Haarlemse poëziefestivals en de tweejaarlijkse Bilderdijkfeest. Deze wordt dit jaar voor de vijfde keer gehouden in de Sint Bavokerk op de Grote Markt. Rond 18 december, de sterfdag van Bilderdijk die ook in de Sint Bavo ligt begraven.

Alter ego Dolly Bellefleur is verder de kersverse nachtburgemeester van Haarlem. Maar die onbezoldigde functie komt nog niet echt van de grond. „Ik heb nog geen eerste paal voor een discotheek geslagen.”

Hoewel het culturele leven in Haarlem bloeiend is, zou de nachtburgemeester wel het lintje willen doorknippen bij een nieuw initiatief. „Ik mis in Haarlem wel iets als de Balie. Een centrum waar gediscussieerd wordt over wetenschap, theater, literatuur en kunst. Waar je echt cross-overs van verschillende disciplines hebt en inspiratie opdoet.”

Jacob van der Meulen

STEMBILJET VOOR DE OLIFANT 2014

Mijn stem voor de Olifant Kunst en Cultuurprijs 2014 gaat naar:

1. Laura van der Wijden en Pina Cardia (Historisch Museum Haarlem) .....
2. Joost Pollmann .....
3. Chef'Special .....
4. Ruud Douma (Dolly Bellefleur).....
5. Bies van Ede .....

Omdat (niet verplicht).....

Naam.....

Adres.....

Postcode: ____ Woonplaats.....

Telefoon.....

Stuur het stembiljet uiterlijk zondag 18 mei naar Haarlems Dagblad/IJmuider Courant o. v. v. De Olifant, Postbus 2, 1800 AA, Alkmaar. Stemmen via internet kan ook via: www.haarlemsdagblad.nl/deolifant of www.ijmuidercourant.nl/deolifant. Onder de inzenders wordt een aantal uitnodigingen verloot voor de prijsuitreiking op maandag 26 mei in de Philharmonie Haarlem.

ABN-AMRO

Hallo JUMBO

mèrel

imbema

decoalitie

VINITES

Excelsior Haarlem

Philharmonie Haarlem